

نظرات استدلالی شورای نگهبان

عنوان

طرح استفساریه قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷)
قانون تعیین تکلیف استخدامی
معلمین حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی
در وزارت آموزش و پرورش

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۰۵۵

تاریخ: ۱۳۹۳/۴/۲۱

شناسنامه

عنوان:

نظرات استدلالی شورای نگهبان

طرح استفساریه قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷) قانون
تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران
نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش

تدوین، تنقیح و استخراج:

حسین فاتحی‌زاده

بازبینی و نظارت علمی:

مصطفی مسعودیان

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۰۵۵

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۴/۲۱

پژوهشکده شورای نگهبان

**طرح استفساریه قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷) قانون تعیین
تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران
نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش**

فهرست مطالب

مقدمه	۲
طرح استفساریه قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش	۳
نظر (نهایی) شورای نگهبان	۱۱

مقدمه

بر اساس اصل (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی به وسیله شورای نگهبان از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت مغایرت برای تجدیدنظر به مجلس بازگردانده می‌شود. همچنین به موجب اصل (۸۵) قانون اساسی مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب اساسنامه‌های دولتی را به دولت واگذار کند که در این صورت اساسنامه‌های مصوب دولت می‌بایست به لحاظ انطباق با شرع و قانون اساسی به تأیید شورای نگهبان برسند. علاوه بر این به موجب اصل (۴) قانون اساسی، کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر اینها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده فقهای شورای نگهبان است. تفسیر قانون اساسی نیز به موجب اصل (۹۸) قانون اساسی بر عهده شورای نگهبان قرار گرفته است.

در راستای اجرای این اصول، کلیه مصوبات مجلس، اساسنامه‌های دولتی و استفساریه‌ها در جلسات شورای نگهبان مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار گرفته و نظر نهایی شورا ابلاغ می‌گردد. با عنایت به تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت اعلام مبانی و استدلالات شورای نگهبان، گروه تدوین پژوهشکده شورای نگهبان، با همکاری اداره تدوین دفتر امور حقوقی شورای نگهبان، اقدام به استخراج استدلالات و مبانی نظری آراء این شورا نموده است. کارشناسان این پژوهشکده، با مطالعه دقیق متن مذاکرات شورای نگهبان - که از سوی معاونت اجرایی ضبط و پیاده‌سازی می‌شود - استدلالات و ظرایف مورد نظر اعضا را استخراج نموده، و با حفظ اصالت، آنها را در قالب یک متن علمی به جامعه حقوقی کشور ارائه می‌نمایند. یقیناً انتشار مبانی اظهارنظرهای شورای نگهبان، موجب آشنایی هرچه بیشتر جامعه علمی و نهادهای تقنینی و اجرایی کشور با فعالیت‌های این شورای حساس و تأثیرگذار شده و همچنین می‌تواند به عنوان متون درسی و پژوهشی در محافل دانشگاهی و حوزوی مورد استفاده قرار گیرد.

طرح استفساریه قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۹۲/۷/۱۴

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۲/۸/۱ و ۱۳۹۲/۸/۸ (جلسه صبح)

موضوع استفساریه:

آیا دانشجویان رشته‌های ستاره‌دار ورودی سال ۱۳۸۸ دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی تهران و دانشکده فنی حرفه‌ای دختران دکتر شریعتی تهران مشمول قانون الحاق دو تبصره^۱ به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف معلمان حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی

۱. قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۹۱/۰۷/۱۹:

«ماده واحده- دو تبصره به شرح زیر به عنوان تبصره‌های (۸) و (۹) به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش، اصلاحی مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۷ الحاق می‌گردد:

تبصره ۸- احکام قانون متعهدین خدمت به وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۶۹/۳/۸ به استثنای احکام ناظر بر دانش‌آموزان دانش‌سراهای تربیت معلم به قوت خود باقی است.

دانشجویان ورودی سال ۱۳۸۸ مرکز تربیت معلم نیز که طبق مقررات مربوطه مشخص شده‌اند مشمول این حکم می‌گردند.

تبصره ۹- وزارت آموزش و پرورش موظف است در اجرای تبصره (۲) ماده (۵۱) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۱/۱۰/۵ و بند (ج) ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، حداکثر ظرف دو سال کلیه مربیان پیش‌دبستانی و نیروهای خرید خدمت آموزشی خود را که با آموزش و پرورش همکاری داشته‌اند از طریق برگزاری آزمون و با در نظر گرفتن شرایط مندرج در مواد (۲) و (۳) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۸۸/۷/۱۵ و اصلاحات بعدی آن، مدرک و رشته تحصیلی، جنسیت، نیاز منطقه‌ای و سنوات همکاری با آموزش و پرورش در اولویت استخدام قرار دهد. در مورد مربیان پیش‌دبستانی مطابق روال قبل اعم از سیاست‌گذاری، نظارت، صدور مجوز و تدوین محتوا عمل نماید.»

در وزارت آموزش و پرورش^۱ مصوب ۱۳۹۱/۷/۱۹ می‌باشند؟

۱. قانون الحاق سه ماده و دو تبصره به قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۰۷:
 «ماده ۱- ...»

ماده ۴- متن زیر به عنوان ماده (۱۷) به قانون مذکور الحاق می‌گردد:

ماده ۱۷- افرادی که از سال ۱۳۷۹ به بعد به صورت حق‌التدریس و یا از طریق شرکت‌های خدماتی با وزارت آموزش و پرورش همکاری آموزشی داشته‌اند و یا در نهضت سوادآموزی به صورت آموزشیار خدمت نموده‌اند و خدمت و همکاری آن‌ها مستمر نبوده است در صورت صدور مجوز استخدام به روش زیر در اولویت استخدام قرار می‌گیرند:

الف- کسب حد نصاب لازم در آزمون استخدامی که توسط وزارت آموزش و پرورش برگزار می‌شود، این حد نصاب توسط وزارت آموزش و پرورش تعیین می‌گردد.

ب- در صورت کسب حد نصاب بند (الف) تا پنج امتیاز به ازاء هر سال خدمت آموزشی یا همکاری آموزشی در وزارت آموزش و پرورش یا نهضت سوادآموزی و حداکثر سی امتیاز در صورت تأیید خدمت یا همکاری به تشخیص آموزش و پرورش محاسبه می‌شود.

ج- نتیجه آزمون استخدامی حداکثر هفتاد امتیاز است و حداکثر امتیاز به بالاترین نمره در آزمون استخدامی تعلق می‌گیرد.

د- در صورت داشتن حد نصاب بند (الف) مجموع امتیازات بندهای (ب) و (ج) مبنای اولویت‌بندی برای استخدام افراد مذکور در این ماده است.

تبصره ۱- افرادی که سابقه همکاری بر اساس مفاد این ماده را با وزارت آموزش و پرورش ندارند نیز می‌توانند در صورت موافقت وزارت آموزش و پرورش در این آزمون شرکت کنند و تنها امتیاز مندرج در بند (ج) را بر اساس نمره علمی کسب‌شده أخذ می‌نمایند.

تبصره ۲- وزارت آموزش و پرورش می‌تواند استخدام معلمان موضوع این ماده را بر اساس نیاز خود با اعمال سهمیه جنسیت و یا سهمیه برای استان‌ها و یا رشته‌های مورد نیاز در اولویت قرار دهد.

تبصره ۳- افرادی که بر اساس این ماده به استخدام درمی‌آیند باید فقط در همان رشته و مقطعی که آزمون داده‌اند خدمت کنند.

تبصره ۴- در صورتی به خدمت آموزشی یا همکاری آموزشی مندرج در این ماده امتیاز تعلق می‌گیرد که حداقل دوازده ساعت تدریس در هفته و به طور کامل در یک سال تحصیلی به تأیید وزارت آموزش و پرورش انجام گرفته باشد.

تبصره ۵- وزارت آموزش و پرورش از افرادی که حد نصاب بند (الف) را کسب نکرده و یا در آزمون شرکت نکرده‌اند نمی‌تواند در امور آموزشی استفاده نماید و باید به خدمت آموزشی یا همکاری آموزشی آنها خاتمه دهد. شرکت این افراد در آزمون‌های استخدامی بعدی بلامانع است.

تبصره ۶- وزارت آموزش و پرورش در صورت نیاز می‌تواند افرادی را که از طریق شرکت‌های خدماتی در سال ۱۳۸۸-۱۳۸۹ با آموزش و پرورش همکاری داشته‌اند در صورت داشتن صلاحیت

نظر مجلس:

بلی، دانشجویان رشته‌های ستاره‌دار ورودی سال ۱۳۸۸ دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی تهران و دانشکده فنی حرفه‌ای دختران دکتر شریعتی تهران مشمول قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۹۱/۷/۱۹ می‌باشند.

الف- دیدگاه مغایرت

- به موجب اصل (۷۳) قانون اساسی، شرح و تفسیر قوانین عادی در صلاحیت مجلس شورای اسلامی است؛ همچنین به موجب نظر تفسیری شورای نگهبان^۱، تضییق و توسعه قانون، تفسیر تلقی نمی‌شود. با عنایت به این توضیح، حکم تبصره (۸) الحاقی به ماده (۱۷) در خصوص دانشجویان ورودی سال ۱۳۸۸، صرفاً شامل دانشجویان مرکز تربیت معلم می‌شود، لذا نمی‌توان دانشجویان دو مرکز آموزشی مذکور در متن استفساریه را در قالب تفسیر از قانون، به تبصره (۸)، الحاق نمود؛ به عبارت دیگر، از متن تبصره نمی‌توان شمول دانشجویان دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی تهران و دانشکده فنی حرفه‌ای دختران دکتر شریعتی تهران را استنباط نمود و لازم است مجلس، در این خصوص نظر دهد. بنابراین، استفساریه مزبور به دلیل توسعه قانون، خلاف نظر تفسیری شورای نگهبان و اصل (۷۳) قانون اساسی است.

عمومی و کسب حداقل نصاب علمی مندرج در بند (الف) به صورت حق‌التدریس در رشته‌ها و مناطق مورد نیاز خود استفاده نماید.

تبصره ۷- وزارت آموزش و پرورش موظف است حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون نسبت به برگزاری اولین آزمون استخدامی اقدام نماید.

ماده ۵- ...»

^۱ نظریه تفسیری شماره ۷۶/۲۱/۵۸۳ مورخ ۱۳۷۶/۳/۱۰:

«۱- مقصود از تفسیر، بیان مراد مقنن است؛ بنابراین تضییق و توسعه قانون در مواردی که رفع ابهام قانون نیست، تفسیر، تلقی نمی‌شود.

- بر اساس اصل (۷۵) قانون اساسی، طرح‌های قانونی که منجر به افزایش هزینه عمومی می‌شود، در صورتی در مجلس قابل طرح است که در آن نحوه تأمین هزینه جدید نیز مشخص شده باشد. استفساریه مورد بررسی، به جهت افزودن دو گروه از دانشجویان دانشگاه‌ها به اولویت استخدام مذکور در تبصره (۹) ماده (۱۷)، موجب ایجاد بار مالی و تحمیل هزینه بر دولت می‌شود و از آنجا که طریق تأمین آن، در متن استفساریه پیش‌بینی نشده است، مغایر اصل (۷۵) است.

- اگر استخدام معلمین حق التدریس، سقف مشخص دارد، در این صورت با روشن بودن موضوع، دیگر نیازی به تفسیر نیست. بنابراین استفساریه مزبور قانون‌گذاری جدید محسوب شده و مغایر نظریه تفسیری اخیر شورای نگهبان و اصل (۷۳) قانون اساسی است.

- حکم تبصره (۹) الحاقی به ماده (۱۷)، در امر اجرای تبصره (۲) ماده (۵۱) قانون برنامه پنجم^۱ و بند (ج) ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری^۲، شامل دانشجویان مذکور در متن استفساریه نمی‌شود؛ زیرا به موجب تبصره (۹) صرفاً مربیان پیش‌دبستانی و نیروهای خرید خدمت آموزشی وزارت آموزش و پرورش در اولویت استخدام قرار می‌گیرند. بنابراین مجلس، نمی‌تواند با تفسیر قانون، این افراد را مشمول

۱. ماده (۵۱) قانون برنامه پنجم توسعه: «هرگونه به کارگیری نیروی انسانی رسمی و پیمانی، در دستگاه‌های اجرائی، مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری، ممنوع است.
تبصره ۱- ...

تبصره ۲- بند (ج) ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری، مشاغل حاکمیتی، مناطق کمتر توسعه‌یافته و همچنین بند (ج) ماده (۱۶) قانون برنامه پنجم که مشمول حکم بند (ب) ماده (۲۰) این قانون است و اجرای قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمین حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۸۸/۷/۱۵ و اصلاحیه‌های بعدی آن از مفاد این ماده مستثنی است.

۲. ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری: «در راستای اجراء احکام این فصل کلیه دستگاه‌های اجرائی موظفند از تاریخ تصویب این قانون اقدامات ذیل را انجام دهند:
الف - ...

ج- حداکثر معادل یک سوم کارمندان که به روش‌های بازنشستگی، بازنشستگی، استعفاء و سایر موارد از خدمت دستگاه‌های اجرائی خارج می‌شوند استخدام نمایند.

تبصره ۱- ...»

حکم تبصره (۹) کند. بر این اساس، استفساریه مزبور، به جهت خروج از حیطه تفسیر و توسعه قانون عادی، مغایر نظر تفسیری اخیر شورای نگهبان و اصل (۷۳) قانون اساسی است.

- لفظ «نیز» در عبارت ذیل تبصره (۸) الحاقی به ماده (۱۷)^۱، به این امر تصریح دارد که قانون‌گذار، صرفاً «مرکز تربیت معلم» را مشمول حکم تبصره دانسته است. از اینرو نمی‌توان هیچ مرکز آموزشی دیگری را به آن ملحق نمود.

- با توجه به اینکه دانشجویان رشته‌های ستاره‌دار، تعهد به خدمت دارند و در مقابل، از ابتدای ورود به دانشگاه، با پرداخت حق بیمه بازنشستگی از سوی دولت، برای آنان سابقه اشتغال لحاظ می‌شود، از اینرو باید نظر موافق دولت نیز در مورد این مصوبه جلب شود. در غیر این صورت، به جهت آنکه هزینه پرداخت حق بیمه دانشجویان مزبور به دولت تحمیل شده و طریق جبران آن در متن استفساریه پیش‌بینی نشده است، استفساریه مزبور، مغایر اصل (۷۵) قانون اساسی است.

- با عنایت به اینکه بر اساس برداشت اولیه مجلس، حق بیمه بازنشستگی صرفاً برای دانشجویان تربیت معلم پرداخت شده، نمی‌توان در قالب تفسیر جدید، دانشجویان مذکور در استفساریه را که سابقه پرداخت حق بیمه نیز ندارند، به آن‌ها ملحق نمود؛ زیرا اساساً نمی‌توان متن قانونی را چند مرتبه تفسیر نمود.

- اگر مقصود مجلس آن است که دانشجویان مذکور در استفساریه را تحت حکم دو تبصره (۸) و (۹) الحاقی به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی قرار دهد، از آنجا که این امر، یک بیان واضح است، نمی‌توان آن را در قالب تفسیر ذکر نمود؛ زیرا تفسیر باید کشفی باشد که فرد را از ابهام به سمت قانع شدن سوق دهد؛ در حالی که در این استفساریه، اقناعی وجود ندارد.

- استدلالی که بیان می‌دارد تفسیر مزبور به دلیل تغییر ماهیت مرکز تربیت معلم به دانشگاه فرهنگیان صورت گرفته است، صحیح نیست؛ زیرا حکم ذیل تبصره (۸) به صراحت شامل دانشجویان ورودی سال ۱۳۸۸ مرکز تربیت معلم است و از همان ابتدا،

^۱ «دانشجویان ورودی سال ۱۳۸۸ مرکز تربیت معلم نیز که طبق مقررات مربوطه مشخص شده‌اند مشمول این حکم می‌گردند.»

دانشجویان ورودی سال ۱۳۸۸ مذکور در استفساریه، از این حکم جدا بودند و همین امر موجب تفسیر مجلس مبنی بر الحاق آنان به مفاد دو تبصره (۸) و (۹) گردید. بنابراین استفساریه مزبور قانون‌گذاری جدید محسوب شده و مغایر اصل (۷۳) قانون اساسی است.

ب- دیدگاه عدم مغایرت

- اشکال وجود بار مالی بر استفساریه مزبور وارد نیست؛ زیرا ماده (۳) قانون الحاق سه ماده و دو تبصره به قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۰۷، سقف شصت هزار نفری برای استخدام معلمان حق‌التدریس تعیین کرده و تبعاً محل هزینه اجرای آن نیز پیشتر مشخص شده است. لذا امکان استخدام بیش از سقف تعیین شده وجود ندارد. حتی طبق ماده مذکور، در صورت کامل شدن ظرفیت استخدام، اولویت‌های استخدام بعدی نیز باید مجوز استخدام قانونی از مجلس داشته باشند.

- سقف تعیین شده برای استخدام در قانون، از جهت تعداد افراد است که نباید

۱. ماده (۳) قانون الحاق سه ماده و دو تبصره به قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۰۷: «ماده ۳- متن زیر به عنوان ماده (۱۶) به قانون مذکور الحاق می‌گردد:

ماده ۱۶- معلمانی که در سال تحصیلی ۱۳۸۸-۱۳۸۹ از طریق شرکت‌های خدماتی در وزارت آموزش و پرورش تدریس کرده‌اند، در صورتی که قبل از سال تحصیلی ۱۳۸۸-۱۳۸۹ نیز سابقه حق‌التدریس در وزارت آموزش و پرورش و یا نهضت سوادآموزی داشته‌اند و یا با حکم وزارت آموزش و پرورش در دارالقرآن‌ها تدریس نموده‌اند و یا با حکم وزارت آموزش و پرورش به عنوان معلمان حق‌التدریس «دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل» خدمت نموده‌اند و همکاری آن‌ها در سال تحصیلی ۱۳۸۸-۱۳۸۹ با وزارت آموزش و پرورش به صورت مستمر بوده است با احتساب سال تحصیلی ۱۳۸۸-۱۳۸۹ مطابق بر ضوابط ماده (۲) این قانون برای مدرک کارشناسی و بالاتر و مطابق بر ضوابط ماده (۳) برای مدرک فوق‌دیپلم با رعایت سایر شرایط مندرج در این قانون استخدام می‌شوند.

استخدام این معلمان در سقف شصت هزار نفر معلم حق‌التدریس و آموزشیاران نهضت سوادآموزی موضوع ماده (۱) است و در صورت کامل شدن ظرفیت شصت هزار نفر، در اولویت استخدام بعدی که مجوز قانونی داشته باشد قرار می‌گیرند.»

تبصره ۱- «...»

بیش از میزان تعیین شده (شصت هزار نفر) باشد، نه به لحاظ محل تحصیل و اشتغال افراد؛ لذا برای رفع شبهه در این خصوص، به تفسیر مجلس نیاز است.

- با توجه به اینکه مفاد تبصره (۸) به بحث متعهدین به خدمت پرداخته است و دانشجویان مذکور در استفساریه نیز تعهد به خدمت به دانشگاه دارند، به جهت وحدت ملاک و موضوع (تعهد به خدمت)، این دانشجویان نیز مشمول حکم تبصره (۸) شناخته شده‌اند. به بیان دیگر، عبارت «تربیت معلم» یا «تربیت دبیر» یک عبارت عام و کلی است که به مرکز خاصی اشاره ندارد و تمام مراکز آموزشی که به امر تربیت معلم اشتغال دارند، از جمله «دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی» و «دانشکده فنی حرفه‌ای دختران دکتر شریعتی» را نیز می‌تواند شامل شود. بر همین اساس، عبارت ذیل تبصره (۸)، حکمی کلی بوده و دانشجویان دو واحد آموزشی مذکور در متن استفساریه، در حکم دانشجویان «مرکز تربیت معلم» و مشمول حکم تبصره (۸) می‌باشند.

- تفسیر مجلس از «قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۹۱/۷/۱۹» دانشجویان مذکور در استفساریه را مشمول حکم این قانون نمی‌کند تا از حیث پرداخت حق بیمه بازنشستگی، بر دولت بار مالی تحمیل کند، بلکه در مقام رفع ابهام و کشف مقصود است؛ به این معنی که دانشجویان مزبور، از ابتدا مشمول حکم قانون فوق بوده‌اند لکن به جهت ابهام قانون، مجلس با این تفسیر، صرفاً رفع شبهه و ابهام نموده است. از اینرو ایراد وجود بار مالی در نتیجه تفسیر مجلس، وارد نیست.

- وقتی مجریان قانون، شمول دانشجویان رشته‌های ستاره‌دار در حکم قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف معلمان حق‌التدریس را برداشت نمی‌کنند و از بیمه نمودن آنان امتناع می‌ورزند، مجلس مجبور است که از طریق استفساریه، این موضوع را رسماً به مجریان اعلام نماید؛ هرچند که موضوع برای اعضای شورای نگهبان واضح باشد. از طرفی، در این استفساریه، کشف منجر به اقناع صورت گرفته است و لذا تفسیر مزبور، بی‌مورد قلمداد نمی‌شود.

- با توجه به اینکه مرجع استفساریه‌ی قوانین عادی، مجلس است و صرفاً مجلس صلاحیت تشخیص لزوم ارائه تفسیر برای قوانین عادی را دارد، شورای نگهبان

نمی‌تواند به استناد قانون اساسی مانع از ارائه تفسیر مجلس شود. ضمن آنکه اختلاف پیش آمده در پرداخت حق بیمه دانشجویان مذکور نیز ضرورت ارائه تفسیر را اقتضاء می‌کند.

- دانشجویان مذکور در استفساریه دو دسته هستند: برخی دانشجویانی هستند که بدون داشتن تعهد به خدمت و به‌طور آزاد به تحصیل در رشته دبیری مشغول می‌شوند و گروه دیگر، دانشجویان مذکور در استفساریه هستند که فرآیند ویژه‌ای را برای گزینش طی نموده و به خدمت دولت نائل شده و تعهد به خدمت می‌دهند. مجلس در واقع در این استفساریه، دانشجویان گروه دوم را ملحق به دانشجویان مرکز تربیت معلم دانسته تا در اولویت استخدام قرار گیرند.

- با عنایت به تغییر عنوان مرکز تربیت معلم به دانشگاه فرهنگیان، به موجب این استفساریه، دانشجویان مراکز مزبور نیز شامل این تغییر شده و تحت احکام و مقررات آن قرار می‌گیرند.

ج- دیدگاه ابهام

- از آنجا که معلوم نیست موضوع استفساریه به کدام بخش «قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش» اشاره دارد، واجد ابهام است. به عبارت دیگر، در اینکه دانشجویان رشته‌های ستاره‌دار مذکور در استفساریه، مشمول کدام حکم قانون اخیرالذکر می‌شود، ابهام وجود دارد.

- با توجه به اینکه مراکز تربیت معلم سطح کشور، تحت یک مرکز دانشگاهی واحد به نام دانشگاه فرهنگیان و به عنوان شعب آن، فعالیت می‌کنند، حال برای رفع ابهام باید سؤال نمود که آیا مراکز آموزشی مذکور در استفساریه، ذیل دانشگاه فرهنگیان قرار می‌گیرند یا خیر؟ در صورتی که پاسخ مثبت باشد ایرادی وجود ندارد، لکن اگر مراکز مزبور ذیل دانشگاه فرهنگیان نباشد، تفسیر مجلس، موجب توسعه قانون گشته و قانونگذاری جدید محسوب و مغایر اص (۷۳) و نظر تفسیری شورای نگهبان می‌باشد.

د- تصمیم شورا

مصوبه مزبور، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

نظر (نهایی) شورای نگهبان^۱

مصوبه مزبور، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

^۱. مندرج در نامه شماره ۹۲/۳۰/۵۲۱۱۹ مورخ ۱۳۹۲/۸/۸ شورای نگهبان، خطاب به رئیس مجلس شورای اسلامی.

امام خمینی (ره):

وازشورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود
را ایفا و تحت تاثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

بزرگساده شورای نگهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد
قرنی، کوچه خسرو، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir